

Bijlage 4 Behandeling van de adviezen, opmerkingen en bezwaren bij het ministerieel besluit tot voorlopige wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1979 tot bescherming als monument van het orgel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Opwijk omwille van verplaatsing naar de parochiekerk Sint-Pieter in Opwijk (Mazenzele)

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Opwijk, 2de afdeling, sectie H (bestaande locatie) Opwijk, 3de afdeling, sectie A (nieuwe locatie)

Objectnummer: 4.01/23060/120.1

-

Dossiernummer: 4.001/23060/101.1

Omschrijving:

Bestaande locatie: Orgel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk, Nijverseelstraat 48

Nieuwe locatie: Orgel in de parochiekerk Sint-Pieter, Dorp 44

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 17/02/22

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2022-02-17 00:24:08 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE

1. Adviezen, opmerkingen en bezwaren uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige wijziging

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 23 juli 2020.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de voorlopige wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1979 tot bescherming als monument van het orgel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Opwijk omwille van verplaatsing naar de parochiekerk Sint-Pieter in Opwijk (Mazenzele). In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 23 juli 2020.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de voorlopige wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1979 tot bescherming als monument van het orgel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Opwijk omwille van verplaatsing naar de parochiekerk Sint-Pieter in Opwijk (Mazenzele). In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 23 juli 2020.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de voorlopige wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1979 tot bescherming als monument van het orgel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Opwijk omwille van verplaatsing naar de parochiekerk Sint-Pieter in Opwijk (Mazenzele). In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Opwijk

Het advies werd gevraagd op 23 juli 2020.

Gemeente Opwijk

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 3 augustus 2020 een gunstig advies uit over deze wijziging. Het advies maakt integraal deel uit van het wijzigingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 23 juli 2020.

De VCOE bracht op 20 augustus 2020 een voorwaardelijk gunstig advies uit over deze wijziging. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De commissie stelt vast dat het betreffende beschermingsbesluit uit 1979 gewag maakt van de 'Onze-Lieve-Vrouwekerk te Opwijk'. Deze benaming wordt overgenomen in het wijzigingsdossier en -besluit, die tevens spreken over de 'Sint-Pieterskerk in Opwijk'. De commissie vraagt daarentegen consequent gebruik te maken van de volledige benaming van deze kerken, meer bepaald 'Onze-Lieve-Vrouw Middelareskerk' en 'Sint-Pietersbandenkerk'.

Antwoord: Dit advies wordt deels gevolgd. De benaming Onze-Lieve-Vrouwekerk wordt gebruikt om ondubbelzinnig te verwijzen naar het koninklijk besluit van 21 augustus 1979 dat gewijzigd wordt. De naam Sint-Pieterskerk wordt gebruikt omdat deze naam meer wijd verspreid is dan de naam Sint-Pietersbandenkerk en omdat deze naam ook al gebruikt werd bij het ministerieel besluit van 13 november 1997 tot bescherming als monument van dit gebouw. In hoofdstuk 1.1 van het inhoudelijk dossier worden beide alternatieve namen wel toegevoegd ter verduidelijking.

De commissie vraagt in het inhoudelijk dossier te duiden in hoeverre het gerestaureerde orgel bespeeld kan worden binnen of naast de eredienst. De commissie wijst erop dat de restauratie tot werkend orgel een verplichting tot regelmatig bespelen impliceert. Dergelijk gebruik lijkt de commissie ook verenigbaar met het voorkeurscenario in het kerkenbeleidsplan van Opwijk uit 2017. Voor de Sint-Pietersbandenkerk legt dit plan immers een verderzetting van de eredienst met valorisatie vast.

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De gevraagde duiding wordt toegevoegd bij hoofdstuk 1.5 van het inhoudelijk dossier.

De commissie vraagt om het beschermingsbesluit van 1979 te actualiseren door toevoeging van de artistieke en eventueel ook de architecturale waarde, van een beschrijving van de erfgoedelementen en -kenmerken en van gerichte beheersdoelstellingen, dit conform de vereisten van het Onroerenderfgoeddecreet (art. 6.1.4).

Antwoord: Dit advies wordt niet gevolgd. De verplaatsingsprocedure, voorzien in het Onroerenderfgoeddecreet, leidt tot een aanpassing van de locatie in het beschermingsbesluit en het bijhorend plan. De verplaatsing houdt geen nieuwe bescherming of nieuwe motivering in. Het beschermingsbesluit blijft opgebouwd zoals het destijds tot stand kwam en bevat geen tegenstrijdigheden door de nieuwe locatie. Het Onroerenderfgoeddecreet legt de nodige overgangsbepalingen vast om de rechtsgevolgen van beschermingen van voor de inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet te regelen.

De commissie vraagt de maatregelen in artikel 4 van het wijzigingsbesluit op enkele punten te verduidelijken.

- Onder 2^oa suggereert de commissie om in de zin "*een inventaris opmaken van alle onderdelen die meegenomen zullen worden*" het volgende zinsdeel te schrappen: "*die meegenomen zullen worden*". Het daaropvolgende punt voorziet namelijk de overdracht van alle onderdelen, met inbegrip van datgene wat niet geïntegreerd kan worden in het gerestaureerde orgel.

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. Het zinsdeel wordt geschrapt uit artikel 4 van het wijzigingsbesluit.

- De commissie vraagt concrete maatregelen te voorzien omtrent de eventuele bewaring of het hergebruik, dan wel de vernietiging van niet-geïntegreerde onderdelen.

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. Volgens de actuele restauratiepraktijk voorzien restauratiebestekken dat materialen/onderdelen die niet hergebruikt worden in de nieuwe gerestaureerde toestand (wegens niet essentieel voor de restauratie) in het bezit komen van de uitvoerende restaurateur. Dit wordt toegevoegd aan artikel 4 van het wijzigingsbesluit.

- Wat betreft de maatregel voor stockage (3°) vraagt de commissie te verduidelijken dat deze opslag gebeurt 'tijdens het restauratieproces'.
Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De verduidelijking wordt toegevoegd aan artikel 4 van het wijzigingsbesluit.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangepast:

- bij hoofdstuk 1.1 werden de alternatieve namen van beide kerken ("*Onze-Lieve-Vrouw Middelareskerk*" en "*Sint-Pietersbandenkerk*") toegevoegd;
- bij hoofdstuk 1.5 werd volgende passage toegevoegd: "*Dit kerkenbeleidsplan legt voor de Sint-Pieterskerk een verderzetting van de eredienst met valorisatie vast. Dit maakt het mogelijk dat het orgel op regelmatige basis zal worden bespeeld, wat een voorwaarde is voor een erfgoedpremie (artikel 11.2.3. van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014).*"

Het ministerieel besluit werd als volgt aangepast:

- bij artikel 4, 2°a werd het zinsdeel "*die meegenomen zullen worden*" geschrapt;
- bij artikel 4, 3° werd "*tijdens het restauratieproces*" toegevoegd;
- bij artikel 4, 4° werd "g) *conform de actuele restauratiepraktijk komen materialen en onderdelen die niet hergebruikt worden in de nieuwe gerestaureerde toestand (wegens niet essentieel voor de restauratie) in het bezit van de uitvoerende restaurateur.*" toegevoegd.

1.4. Opmerkingen van de zakelijkrechthouders

De opmerkingen werden gevraagd op 23 juli 2020.

De zakelijkrechthouders gaven geen opmerkingen over deze wijziging.

1.5. Openbaar onderzoek en hoorrecht

Gemeente Opwijk organiseerde het openbaar onderzoek van 23 september 2020 tot 22 oktober 2020. Het proces-verbaal en de bezwaren maken integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werden geen bezwaren ingediend.

Geen zakelijkrechthouders beriepen zich op het hoorrecht of vroegen gehoord te worden door het agentschap.

1.6. Aanvullingen

Een omgevingsplan van de nieuwe locatie werd toegevoegd aan het inhoudelijk dossier.

1.7. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige wijziging

De uitgebrachte adviezen, de opmerkingen van de zakelijkrechthouders en de bezwaren hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden aangepast zoals omschreven in de conclusie van 1.3. en onder 1.6.